

ЗВІТ
завідувача кафедри органічної хімії
Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна
за 2019-2020 навчальний рік

В звітному навчальному році кафедра знов посіла перше місце серед кафедр хімічного факультету і загальне 22 - серед 68 кафедр природничо-математичного профілю Університету. Викладачі кафедри (штатні і сумісники) мають достатньо високі показники індивідуальних факультетських рейтингів.

Навчальний процес (стратегія «Освітня діяльність у 2025 році»).

Кафедра вела у 2019-2020 н.р. **5 загальних курсів** на хімічному факультеті: *Органічна хімія* (3 курс), *Сучасний органічний синтез* (4 курс), *Біонеорганічна та фармацевтична хімія* (4 курс), *Біоорганічна хімія* (5 курс), *Фізичні методи дослідження в хімії - ЯМР* (5 курс), *Хімія вуглеводневих енергоносіїв* (5 курс), а також **9 спеціальних курсів** (5 курс ХФ, спеціалізації *органічна хімія* та нещодавно створена *фармацевтична хімія*): *Хімія природних низькомолекулярних сполук, Внутрішньомолекулярні перегрупування та перициклічні реакції в органічній хімії, Стереохімія та стереоселективний органічний синтез, Основи управління якістю в фармації, Фармацевтичний аналіз, Розробка та виробництво лікарських засобів, Екологічний менеджмент в фармації, Медична хімія*. Аналогічне за змістом та суттєво скорочене за аудиторними заняттями навантаження кафедра має на заочному відділенні хімічного факультету. У 2019/2020 н.р. розпочато викладання у рамках нової магістерської програми *Фармацевтична хімія*, предмети якої кардинально переглянуто і доповнено з тим, щоби зробити їх більш привабливими для студентів та більш зорієнтованими на підготовку майбутніх фахівців фармацевтичної галузі (відповідальний – проф. Коваленко С.М.). Була запланована модернізація і осучаснення загального практикуму з органічної хімії, яку не вдалося довести до кінця завдяки встановленим карантинним обмеженням COVID-19.

У звітний період кафедра вела курс *Органічної хімії* для студентів 1 курсу біологічного факультету, спеціальність *162 Біотехнологія і біоінженерія*. Проводилося удосконалення курсу лекцій з мультимедійним забезпеченням та лабораторного практикуму.

В 2019/2020 навчальному році кафедра продовжила викладання загально-університетського курсу за вибором студентів *Вступ до органічної хімії*. Більшість слухачів були студентами 2 курсу нашого факультету, однак на рівні базової підготовки з органічної хімії студентів 3 курсу це майже не сказалося.

Крім цього, кафедра забезпечує викладання курсу *Біоорганічної та біологічної хімії* для студентів 1 курсу медичного факультету (україномовне та англomовне відділення).

У звітному році також продовжилось викладання курсів аспірантської освітньої програми (1 та 2 роки навчання).

Переважає більшість лекційних курсів кафедри супроводжуються мультимедійними презентаціями.

У другому семестрі 2019-2020 н.р. внаслідок карантинних обмежень у зв'язку з пандемією COVID-19 кафедра вимушена була перейти на дистанційну форму викладання. Перехід здійснювався без методичної, а тим більш – без фінансової допомоги з боку Університету (оплата ZOOM), викладачам доводилось діяти на свій розсуд, і далеко не в усіх випадках ми обійшлись без помилок та скарг з боку студентів. Тим не менш, до кінця семестру положення було більш-менш виправлено, навчання і підсумкову атестацію здобувачів вищої освіти було проведено на задовільному рівні.

В минулому році навчальне навантаження викладачів кафедри склало приблизно 4600 годин (за рахунок набору студентів медичного факультету: кафедра вела 10 груп україномовного та 20 груп англomовного відділень), в цілому вдалося витримати середнє навантаження 600 годин на рік.

Була організована педагогічна практика студентів групи Х-142 4 курсу та виробнича практика магістрів 2 року навчання кафедри.

В цьому році в нас успішно завершили 6-річний курс навчання 8 магістрів, які захистили свої кваліфікаційні роботи (під час карантину - в режимі відеоконференції). Завданням кафедри є сприяння виконанню черговою групою студентів 6 курсу їх дипломних досліджень та успішному захисту кваліфікаційних робіт (обох напрямків – НПП та ННП).

Методичне забезпечення навчального процесу (стратегія «Освітня діяльність у 2025 році»).

Підготовлено до друку навчальний посібник з курсу «*Біоорганічна хімія*». Оновлено методичні матеріали з курсу «*Біоорганічна та біологічна хімія*» для студентів медичного факультету з англійською та українською мовами навчання. Все ще є актуальним перевидання лабораторного практикуму з органічної хімії для студентів 3 курсу хімічного та студентів 1 курсу біологічного факультету з урахуванням введення нових лабораторних робіт без застосування прекурсорів, а також – необхідності корекції кількості застосовуваних в синтезах вихідних сполук.

Кадровий склад кафедри (стратегія «Університетський менеджмент у 2025 році»).

Завдяки співпраці з медичним факультетом ми змогли повернути на кафедру доцента Кулик Л.Г., зовнішні сумісники для викладання на медичному факультеті, на відміну від попередніх років, не залучалися. При крайній необхідності співробітництво кафедри з зовнішніми сумісниками може бути продовжено і у новому навчальному році, але поки що ми плануємо забезпечити викладання курсу *Біоорганічної та біологічної хімії* студентам медичного факультету власними силами. У звітному році для забезпечення викладання курсів нової магістерської програми «*Фармацевтична хімія*» були залучені старший викладач Євсєєва Л.В., та доценти Бевз Н.Ю. та Хохлова Л.М. (останні – на умовах погодинної оплати праці).

Таким чином, у штаті кафедри у звітному навчальному році на постійній основі працювали 6 професорів (д.х.н. Дорошенко А.О., Колос Н.М., Кириченко О.В., Ліпсон В.В., Коваленко С.М., Десенко С.М.), 6 доцентів (к.х.н. Колосов М.О., Вороб'йова Н.П., Гелла І.М., Нікішин О.О., Чепелева Л.В., Кулик Л.Г.) та старший викладач Євсєєва Л.В., а також доценти Бевз Н.Ю. і Хохлова Л.М. – на умовах погодинної оплати праці. За кількістю професорів кафедра традиційно є лідером на хімічному факультеті.

Забезпечувало навчальний процес 6 працівників НДП – Олійник Л.С., Пиріг Л.П., Бабенко І.Л., Василенко Л.В., Сидоренко Д.Ю., Швець О.Г. Матеріальне забезпечення кафедри підтримувала завідувач лабораторії Макогон І.А. В минулому навчальному році, як і у попередні роки, проводилась робота щодо рівномірного аудиторного навантаження НДП.

У зв'язку з карантинними обмеженнями, весняний семестр НДП кафедри проводили переважно у режимі простою.

Матеріальне забезпечення навчального процесу і кафедри в цілому (стратегія «Інфраструктура Каразінського університетського життя у 2025 році»).

Завершено капітальний ремонт і переоблаштування наукової лабораторії кафедри V-88 у навчальну лабораторію. За кошти спеціального фонду Університету був придбаний і встановлений комплект лабораторних меблів (тендерні процедури тривали впродовж 7 місяців). Витяжні шафи лабораторії V-88 підключено до системи вентиляції ХНУ. У навчальній лабораторії V-87 встановлено і підключено систему примусової приточної вентиляції, яка суттєво покращить безпеку проведення лабораторних робіт загального практикуму з органічної хімії. Також було підключено до системи вентиляції ХНУ витяжні шафи наукової лабораторії V-93, яка була обладнана у попередньому році за рахунок спонсорських коштів ТОВ «НВП «Укрорганосинтез»». Завдання на наступний рік – продовжити впорядкування лабораторій та інших приміщень кафедри (за наявності для цього фінансових можливостей).

Наукова робота (стратегія «Університетська наука у 2025 році»).

Співробітниками кафедри у звітному 2019 році було опубліковано 19 статей у спеціалізованих фахових виданнях, які входять до наукометричної бази SCOPUS. Зроблено достатню кількість доповідей на наукових конференціях.

Двоє професорів кафедри – Ліпсон В.В. і Десенко С.М. у складі великого авторського колективу отримали Державну премію України в галузі науки і техніки.

Чергова Всеукраїнська конференція студентів і аспірантів «Хімічні Каразінські читання-2020» не відбулася у традиційній формі, цього року можливе була лише заочна участь з виданням збірки тез доповідей, які планувалося зробити.

Очікуємо на отримання Кириченком О.В. вченого звання професора. Також на черзі – захисти кандидатських дисертацій Чечиної Н.В., Назаренко М.В., Швець О.Г. та докторської дисертації Колосова М.О.

Наукова робота – позабюджетні кошти (стратегія «Університетська наука у 2025 році»).

У звітному році продовжувалось виконання наукової тематики з ТОВ «НВП «Укрорганосинтез», м. Київ, яку розпочинав ще професор В.Д. Орлов (сподіваємось на продовження цієї співпраці в наступні роки). На даний момент ця тематика є спільною для двох кафедр – органічної хімії та хімічного матеріалознавства. У здобуток кафедри слід віднести і спонсорську поставку лабораторних меблів виробництва ТОВ «НВП «Укрорганосинтез» для лабораторії V-93 та запуск їх у експлуатацію.

Актуальним завданням все ще є відновлення держбюджетної тематики на кафедрі, яка була втрачена багато років тому, а також робота з пошуку наукових грантів і позабюджетних тематик.

Завідувач кафедри органічної хімії,
доктор хімічних наук, професор
16.09.2020

Дорошенко А.О.